

זמני הדלקת נרות	פרשת פנחס	כניסת השבת	צאת השבת	ר"ת
	ירושלים	19:32	20:21	21:17
	40 דק'	19:12		
	תל אביב	19:28	20:18	21:12
	חיפה	19:29	20:19	21:13
	באר שבע	19:26	20:12	21:10

הפטרה: דברי ירמיהו

מעין השבוע

גיליון מספר 808 פרשת פנחס תשס"ו

מאמר השבוע

דבר השבוע

בכל בוקר - הוא ליווה את משה רבינו עד למרגלות ההר, ונשאר שם, מצפה לירידתו. יום, יומיים, שלושה. עשרה ימים, עשרים, שלושים, ארבעים. נעשה לו נס, וירד לו מן לעצמו, עבורו. אות הוקרה לתלמיד המחכה לרבו. כדי להיות הראשון שיראהו ברידתו, כדי שיוכל ללוותו את כברת הדרך אל המחנה. אולי ישמע אז מפיו עוד אימרה, הכוונה, הדרכה, דין והוראה!

וזה סוד ההצלחה: הפעילות התמדת, העיקשת, החתירה ללא ליאות. בלי קולות וברקים. בענווה ובצינעה, להתקדם אל הפיסגה.

מוכר הירקות כמו רבי אברהם, מוכר הירקות מלובלין. מרן החיד"א זצ"ל מספר עליו, ב"שם הגדולים".

רבינו המהרש"ל זצ"ל, רבה של לובלין, קם לילה אחד והשתומם. הוא שמע כיצד, בדומיית הליל, לומד בעל חנות הירקות שמתחת לדירתו סוגיא עמוקה וסבוכה, ופרשה בבהירות ועמקות נפלאה. השתומם המהרש"ל ושלח לקרא לו. בא רבי אברהם בדחילו ורחימו אל רב העיר, ונשאל שאלה עמוקה בש"ס. השיבו רבי אברהם שהוא עם הארץ, בור ונבער מדעת. גזר עליו המהרש"ל בגזירת מרא דאתרא, ורבי אברהם נענה, וענה בעמקות וברוב בקיאות עד שהיו הדברים מאירים ושמחים. רק תנאי אחד התנה: שהרב ינצור את הדברים בסוד, ולא יגלה לאיש על למדנותו.

בשנת של"ג, כאשר המהרש"ל עמד להפטר מן העולם, ציוה כי לאחר מותו יכתירו לרב את מוכר הירקות... פרנסי הקהילה הנדהמים עשו כדבריו, אבל רבי אברהם הוא שסירב, והסכים רק לאחר הפצרות מרובות.

ומסיים מרן החיד"א, באמרו: "ומי שיש לו לב יקח מוסר השכל, עד כמה הצניעות והענווה היא אמצעי להגיע לתורה לשמה ולחכמה!"

"נוצר תאנה יאכל פריה"

בפרשתנו הועבר שרביט המלוכה. משה רבינו הרועה הנאמן, איש האלוקים, סמך את ידיו על יורשו וממשיך מורשתו. את שתי ידיו סמך עליו, את כל חכמתו העביר לו: "משה קיבל תורה מסיני, ומסרה ליהושע".

הבחירה היתה על פי ה', אבל יש להניח שהיא עוררה השתאות, בלשון המעטה. אל לנו לשוח כי היה זה דור דעה "שהקטנה שבנשותיהם גדולה מיחזקאל הנביא". והיו בהם שרי עשרות, שרי חמישים, שרי מאות ושרי אלפים, וראשי השבטים ושבעים הזקנים. ומכולם - נבחר יהושע בן נון. הנחבא אל הכלים, השקט והצנוע משרת משה!

במה זכה?

במה זכה? לא רק אנו שואלים זאת. גם באותו דור תמהו על כך. "פני משה כפני החמה, פני יהושע כפני לבנה. זקנים שבדור אמרו: אוי לאותה בושה, אוי לאותה כלימה". פירש רבינו חיים מוואלוז'ין זצ"ל: לחמה, לשמש, יש אור עצמי. היא מקור האור. כך משה רבינו, היה איש אלוקים, נבחר לגואל בטרם נולד, ובלידתו נתמלא הבית אורה מי ידמה לו, מי ישווה לו!

אבל יהושע, הרי היה רק כפני לבנה. לירח אין מאור עצמי. הוא מקבל את אורו מהשמש. ועל כך הצטערו וקוננו הזקנים שבדור: מדוע אנו לא היינו כיהושע, מדוע אנו לא קלטנו את אור החמה, את אור של משה רבינו!

ובאמת, במה זכה יהושע מכולם? חז"ל השמיעונו זאת ואמרו, שנתקיים בו הכתוב: "נוצר תאנה יאכל פריה". הוא מסמל את סוד ההתמדה, הנחישות הדביקות המטרה. עליו נאמר: "למד לשמה, וסוף הכבוד לבוא!"

כאשר משה רבינו ע"ה עלה למרום, לקבל את התורה, עזב יהושע בן נון את המחנה - עזב, למעשה, את מקור החיים: את המן שירד שם



מרן מאור ישראל בודק את תהליך יצור הפטריות עם הרב שנאור זלמן רווח

שאלה הלכתית מעניינת נדונה השבוע בבית מרן מאור ישראל רבינו עובדיה יוסף שליט"א כאשר מרן העוסק כרגע בכתיבת הספר "חזון עובדיה" על הלכות ט"ו בשבט וברכות, החל לחקור בעניין ברכת הפטריות בתקופתינו, שהרי הן ידוע לכל, כי הגמרא במסכת ברכות פסקה בפשיטות כי ברכת הפטריות היא "שהכל", הואיל ואין הם נזרעים באדמה אלא גדלים מאליהם, ולפי זה, הרי שהם גם פטורים מתרומות ומעשרות. אך לאחרונה קמו כמה מעוררים על כך, כי זאת יש לדעת ששונה גידול הפטריות שבזמן הגמרא היו צומחות בהפקר, לשיטת הגידול התעשייתי למטרות שווק כמוצר מזון ראוי לאכילה.

כיום מגדלים את הפטריות על מצע של אדמה מסוג מסוים (אדמת כבול) - על מצע של קש, ובשיטת גידול זו מפתחות הפטריות כעין שורשים וכאן קמה השאלה וגם ניצבה מה דין הפטריות האלו לעניין ברכה ולענין הפרשת תרומות ומעשרות. לשם כך זומן לביתו של מרן שליט"א הרה"ג רבי שנאור זלמן רווח שליט"א ראש המכון למצוות התלויות בארץ, העוסק מברר ומלבן נושאים רבים הקשורים למצוות הארץ, לפגישה זו הביא עמו הרב רווח מספר סוגים ודוגמאות של פטריות הגדלות בזמננו, עם דגמים שונים של מצעי אדמה עליהם מגדלים היום את הפטריות. כשבפגישה נדון גם נושא כשרות הפטריות לפסח, הואיל ובמצע מעורבים חיטים ודוחן, הפגישה ארכה זמן רב כשמרן מעמיק לבדוק אם אכן פטריות אלו מוציאות שורשים או לא, ומיד לאחר הפגישה החל לכתוב את פסק ההלכה בענין ברכת הפטריות והצורך להפריש מהם תרומות ומעשרות, בגידולי ארץ ישראל, התשובה תתפרסם בספר שיצא לאור בעזרה"ת בחודשים הקרובים. ביציאה מהפגישה בישר הרב רווח למרן על הספר החדש שעומד הוא להוציא מתוך סדרת ספרים בענין בדיקת סוגי המזון מתולעים, בספר זה מברר הרב רווח לפרטים את הבעיות הכרוכות בסוגי הדגים, ואת הדרכים שבהם אפשר לבדוק כל דג ודג, כשמחקרו שארץ במשך כשבע שנים מתבסס על ביקור ותיעוד של סוגי ומיני דגים מ30 מדינות ברחבי העולם, בסדרת הספרים מתייחס הרב רווח גם לבדיקת שאר סוגי המזון מחרקים ותולעים למיניהם. שמרן שליט"א עודדו להמשיך בפעולותיו החשובות וברכו שיזכה לברך על המוגמר בקרב ימים.

העלון מוקדש לעילוי נשמת
פרת אסתר בת קלו פינץ ז"ל
 תנצב"ח